

T.C.
ELAZIĞ VALİLİĞİ
ELAZIĞ İL MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ
2024-2025 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI I. DÖNEM II. ORTAK YAZILI SINAVI
MAZERET TARİH 10. SINIF

Adı ve Soyadı :

Şubesi : Öğrenci Numarası :

Aldığı Puan :

1. Babailer İsyanı'nın meydana gelmesine zemin hazırlayan sebeplerden iki tanesini yazınız. (2x5=10 PUAN)

- Türkiye Selçuklu Devleti'nin merkezî otoritesinin zayıflaması
- Bazı Türkmenlerin otlak ve meraların yetersizliğini bahane etmeleri
- Türkmenlerin devletin kendileriyle ilgilenmediği iddiasında bulunmaları

2. XI - XIII. yüzyıllar arasında meydana gelen Haçlı Seferleri'nin dinî nedenlerinden üç tanesini yazınız. (3x5=15 PUAN)

- Hristiyanların kutsal saydıkları Kudüs ve diğer kutsal bölgeleri (Antakya, Urfa gibi) Müslümanlardan almak istemeleri
- Fransa'da faaliyet gösteren Kluni tarikatının Müslümanlarla savaşılması yönünde yapmış olduğu propagandalar
- Papanın Haçlı Seferleri'ne katılanların günahlarının bağışlanacağı yolundaki propagandalarının Hristiyan halkını etkilemesi
- Katolik Kilisesi'nin Ortodoks Kilisesi'ni hâkimiyet altına almak istemesi

3. Köseadağ Savaşı'ndan sonra Türk beylikleri bağımsız hareket edip Anadolu Türk siyasi birliğini sağlamak amacıyla kendi aralarında mücadele ederken bir uç beyliği konumunda olan Osmanlı Beyliği ise Bizans'ın yakın tehdidi altındaydı.

Bu durumda Osman Bey sınırlarını korumak ve genişletmek için hangi politikaları izlemiştir? İki tanesini yazınız. (10 PUAN)

- Sabırlı ve dengeli bir politika izlemiştir.
- Cihat ve gaza amaçlı politikayı takip etmiştir.
- Batı eksenli bir fetih politikası izlemiştir.
- Hoşgörülü davranmıştır.

4. Osmanlı Devleti Rumeli'de iskân politikası uygulamıştır. Bu politikaya tabi olan aileler arasında Türkmenler, konargöçerler, kavgalı aşiretler ve isyana meyilli aileler yer almıştır.

Osmanlı Devleti'nin böyle bir politika izlemesinin nedenlerinden üç tanesini yazınız. (3x5=15 PUAN)

- Balkanlarda kalıcı olmak
- Anadolu'nun güvenliğini sağlamak
- Anadolu'da huzur ve güven ortamını oluşturmak
- Rumeli'yi Türkleşmek ve Müslümanlaştırmak
- Türklerin yerleşik yaşama geçmesini hızlandırmak

5. Osmanlı Beyliği, kuruluş yıllarında batı eksenli bir fetih politikası izlemiştir. Anadolu'daki diğer Türk beylikleri ile siyasi çatışmaya girmemiştir. Beyliklerin kendi aralarındaki çatışmalarına da katılmamıştır.

Osmanlı Beyliği'nin böyle bir politika izlemesinde hangi faktörler etkili olmuştur? (10 PUAN)

- Anadolu Türk siyasi birliğini sağlayabilecek güçte olmaması
- Batıya yönelik fetihlerde Türk beyliklerinin desteğini almak istemesi
- Anadolu'daki Alplerin ve Beylerin gücünden faydalanmak istemesi etkili olmuştur.

6. Söğüt ve Domaniç'te bir uç beyliği olarak fetih hareketlerine başlayan Osmanlı Beyliği'nde daimî ve düzenli askerî birlikleri olmamasına rağmen Osmanlı Beyliği fetih hareketlerini sürdürmüştür.

Osmanlı Beyliği bu fetih hareketlerinde kimlerden faydalanmıştır? (10 PUAN)

- Aşiret savaşçılarından,
- Ücretli savaşçılardan,
- İnanç ve din uğruna savaşanlardan

7. Osmanlı eyâlet ordusunun bölümlerini yazınız. (10 PUAN)

- Azaplar
- Akıncılar
- Tımarlı sipahiler
- Yaya ve müsellemler

8. Tımarlı sipahiler, kanunsuzluk eden birini tutuklama yetkisine sahipti. Sefer zamanında ise orduya katılırlardı. Kanunnamelerle belirlenen vergilerin haricinde herhangi bir vergi alamazdı. Kurallara aykırı davranan tımarlı sipahiler tımarını kaybederdi.

Verilen metinde Tımarlı sipahilerin hangi alanlardaki görevleri verilmiştir? Yazınız. (10 PUAN)

- Hukuki
- Adli
- Askeri
- Ekonomik

9. Osmanlı Devleti'nde tımar sistemi iğerisinde yer alan dirlikler gelir durumuna göre kaç'a ayrılırdı? Kısaca açıklayınız. (10 PUAN)

- Has: Yıllık geliri yüz bin akçe ve daha fazla olan arazilere denirdi.
- Zeamet: Yıllık geliri yirmi bin akçeden yüz bin akçeye kadar olan dirliğe denirdi.
- Tımar: Yıllık geliri bin akçeden başlayarak yirmi bin akçeye kadar olan dirliğe tımar denirdi.